

RECENZJA
W POSTĘPOWANIU HABILITACYJNYM
w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej – sztuki projektowe
Pani dr Klaudii Grygorowicz-Kosakowskiej wszczętego 16 kwietnia 2019 r.

Klaudia Grygorowicz-Kosakowska urodziła się w Bytomiu w roku 1970. W latach 1990 - 1995 studiowała w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych (obecnie Uniwersytet Artystyczny) w Poznaniu, na Wydziale Malarstwa, Grafiki i Rzeźby. W 1996 r. uzyskała dyplom, pracę magisterską z zakresu rzeźby zrealizowała pod kierunkiem prof. Józefa Kopczyńskiego. W 1998 r. rozpoczęła współpracę z Artystyczną Odlewnią Brązów Zygfrieda Kochanowskiego w Rokietnicy. W 2000 r. została zatrudniona na Politechnice Poznańskiej, początkowo na okres próbny. Od 2001 r. pracuje na stanowisku naukowo-dydaktycznym w Katedrze Rysunku, Malarstwa, Rzeźby i Sztuk Wizualnych Wydziału Architektury. Prowadzi zajęcia dla studentów II i III roku, dotyczące zagadnień rzeźbiarskich w aspekcie architektury i przestrzeni. W 2003 r. po zakupie pieca elektrycznego dla katedry, przystąpiła do organizowania laboratorium ceramicznego dla studentów Wydziału Architektury. Zorganizowała też pracownię witrażu i prowadziła zajęcia ze studentami V roku, związane z projektowaniem i realizacją w oparciu o techniki witrażownicze. W 2006 r. zorganizowała letni plener ceramiczny dla studentów wydziału w Koźminie w ramach Projektu Unijnego *Ogrody Świata*. Od 2003 r. członek komisji egzaminacyjnej na Wydziale Architektury. Była opiekunem wakacyjnych plenerów malarsko - rysunkowych. Pod patronatem prof. Stefana Jurgi - rektora Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, prowadziła kilkakrotnie cykliczne warsztaty artystyczne w Plenerowej Akademii Sztuki *ART MUNDI*. W 2010 r. uzyskała stopień doktora nauk technicznych w zakresie architektury i urbanistyki. Od 2011 r. zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Rysunku, Malarstwa, Rzeźby i Sztuk Wizualnych Wydziału Architektury. Prowadziła zajęcia z rzeźby dla studentów II roku I stopnia Architektury oraz I roku I stopnia Edukacji Artystycznej. Prace powstające w ich wyniku prezentowała podczas corocznych wystaw organizowanych w galerii Słodowni *Stary Browar* w Centrum Wykładowym PP i Muzeum Archidiecezjalnym. Od 2013 r. w ramach współpracy z poznańskim Muzeum Archeologicznym i Rezerwatem Archeologicznym *Genius Loci* brała udział w corocznych projektach interdyscyplinarnych i naukowo-badawczych, których przykładem jest wystawa: *Archeologiczne tajemnice palatium i katedry poznańskiego Ostrowa*, przygotowana z okazji 1050. rocznicy Chrztu Polski, która otrzymała GRAND PRIX w Konkursie *IZABELLA 2016*. Ponadto odpowiadała za organizację następujących konkursów projektowych dla studentów II roku:

- ✓ na medal okolicznościowy dla poznańskiego oddziału SARP-u;
- ✓ na wydziałową urnę wyborczą;
- ✓ na pamiątkowy medal i statuetkę z okazji 90-lecia Politechniki Poznańskiej;
- ✓ na projekt pomnika upamiętniającego Obóz Przesiedleńczy z okresu II wojny światowej przy ul. Bałtyckiej;
- ✓ na plakat filmowy - *Na wieży Babel*.

Konsultowała prace studentów uczestniczących w chińsko – polskim konkursie *ART & DESIGN*

w kategorii *Projekt logo chińsko-polskiego konsorcjum uniwersyteckiego Beijing* w 2018 r. Deklaruje się jako projektant ceramicznych elementów modularnych funkcjonujących w kontekście architektury oraz twórca w zakresie rzeźby, portretu i medalierstwa. Niezależnie od aktywności zawodowej angażuje się w działalność charytatywną na rzecz dzieci z niepełnosprawnością umysłową.

W okresie od uzyskania doktoratu, Habilitantka zorganizowała następujące wystawy indywidualne:

- ✓ *Dialog* – ceramika, Galeria MDK, Koło 2015;
- ✓ *Odbicia* – ceramika, Galeria u Jezuitów, Poznań 2015;
- ✓ *Odniesienia*, Galeria Rektorat, Wydział Artystyczny, Instytut Sztuk Wizualnych, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2016;
- ✓ *Odniesienia II*, Nowotomyski Ośrodek Kultury, Nowy Tomyśl 2016;
- ✓ *Ceramiczny Moduł Akustyczny*, Akademia Sztuki w Szczecinie, Centrum Przemysłów Kreatywnych, Szczecin 2018 – wraz z Anną Sygulską;
- ✓ *Ceramiczny Moduł Akustyczny*, Galeria Atrium, wystawa organizowana w ramach Nocy Muzeów, Poznań 2018 – wraz z Anną Sygulską;
- ✓ *Ceramiczny Moduł Akustyczny*, Wydział Architektury, Politechnika Poznańska, Poznań 2018 – wraz z Anną Sygulską;
- ✓ *Zwielokrotnione* - ceramika, Galeria Garbary 48, Poznań 2018

Brała też udział w dwu zagranicznych (w Chinach i Szwecji) i dwudziestu czterech krajowych wystawach zbiorowych. Wśród ważniejszych realizacji wymienia:

- ✓ projekt ceramicznych obiektów doświetlających wnętrze dla prywatnej kolekcji w 2012 r.;
- ✓ projekt (nieokreślonych i nieudokumentowanych) motywacyjnych tablic ceramicznych do przestrzeni biurowych, szkół i przedszkoli w 2016 r.;
- ✓ kafel ceramiczny - element Muralu *Spotkajmy się*, upamiętniającego sprawowanie przez Wrocław Europejskiej Stolicy Kultury umieszczonego w Przejściu Słodowym w 2016 r. (Habilitantka wykazuje stuprocentowe autorstwo dzieła podczas gdy mural jest zestawiony z prac 34. artystów);
- ✓ płaskorzeźbę ceramiczną upamiętniającą prof. Władysława Czarneckiego w Centrum Wykładowym Politechniki Poznańskiej w 2017 r.;
- ✓ projekt ceramicznej statuetki *Merkurius* dla Ambasady RP w Sztokholmie na Galę Biznesu Polsko-Szwedzkiego w 2017 i 2018 r.;
- ✓ popiersie z brązu 1. Marszałka Polski J. Piłsudskiego w Kleczewie w 2018 r.

Do realizacji zalicza też projekt wskazany jako dzieło habilitacyjne, który powstał jako seria prototypów.

Wykaz publikacji dr Klaudii Grygorowicz-Kosakowskiej zawiera następujące pozycje:

- *Formy przestrzenne pochówków wojennych z końca II wojny światowej jako element tożsamości miejsca na przykładzie gminy i miasta Czarnków [w:] Ogrody pamięci w sztuce ogrodowej i architekturze krajobrazu*, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Czasopismo Techniczne z. 109 Architektura z. 2-A, s. 303- 313, Kraków 2012;

- ✓ *Ceramika w Architekturze*, Czasopismo Techniczne z. 15. Architektura z. 5-A2, s.184-188, Kraków 2012;
- ✓ *Projekt akustycznego kafla ceramicznego w architekturze wnętrz*, wspólnie z A. Sygulską [w:] *Integracja Sztuki i Techniki w Architekturze i Urbanistyce*, Wydawnictwa Uczelniane Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, s. 139-148, Bydgoszcz 2015;
- ✓ *Dialog między Przeszłością a Teraźniejszością*, wspólnie z A. Sygulską [w:] *Pamięć w dębie zachowana*, red. Marzena Szmyt, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, s.100-106, Poznań 2015;
- ✓ *Acoustic ceramic module*, wspólnie z A. Sygulską, Leonardo, Art, Science and Technology, pp.1-11, https://doi.org/10.1162/leon_a_01742, ISSN: 0024-094X, E-ISSN: 1530-9282, 2019 r. (artykuł z listy z listy ERIH - lista C);
- ✓ *Adaptacja wnętrza sakralnego z zastosowaniem akustycznych modułów ceramicznych*, wspólnie z A. Sygulską, *Szkło i Ceramika*, Nr 4/2017, s. 23 – 27 (artykuł z listy Ministerialnej - lista B);
- ✓ *Wystawa a przestrzeń* [w] *Przestrzenie - Dzieło plastyczne w architekturze*, Zeszyty Politechniki Poznańskiej, s. 162-172, red. Andrzej Maciej Łubowski, Joanna Stefańska, Poznań, 2018 (artykuł z listy Ministerialnej - lista B);

Habilitantka przygotowała też i wygłosiła następujące referaty:

- ✓ *Formy przestrzenne pochówków wojennych z końca II wojny światowej jako element tożsamości miejsca na przykładzie gminy i miasta Czarnków* podczas sympozjum Ogrody pamięci w sztuce ogrodowej i architekturze krajobrazu organizowane przez Politechnikę Krakowską, Kraków 2012;
- ✓ *Projekt akustycznego kafla ceramicznego w architekturze wnętrz* podczas III Sympozjum Integracja Sztuki i Techniki w Architekturze i Urbanistyce organizowane przez Katedrę Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, Bydgoszcz 2015 (wraz z Anną Sygulską);
- ✓ *Introduction of work by students of Drawing, Painting, Sculpture and Visual Arts* podczas The First Sino-Polish University Consortium Art. Festival and Art. & Design Competition under the "Belt and Road" Initiative, Beijing University of Technology, Beijing 2018.

ANALIZA I OCENA ROZPRAWY ORAZ DOROBKU NA PODSTAWIE PRZEDŁOŻONEJ DOKUMENTACJI:

Dokumentacja jaką otrzymałem w związku z przygotowaniem niniejszej recenzji składa się z trzech oddzielnych części zawierających: autoreferat, podsumowanie dorobku artystycznego i naukowego oraz podsumowanie dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzacyjnego.

Opracowanie zawierające autoreferat Habilitantki liczy 48 stron, z czego właściwy tekst mieści się na stronach jedenastu. Publikacja rozpoczyna się od *Informacji formalnych*, dotyczących wykształcenia, statusu, przebiegu zatrudnienia oraz wskazania osiągnięcia jakim jest *System akustycznych modułów ceramicznych*. We wstępie znaleźć można komentarz do pojęcia cykliczności pojmowanej jako powtarzalność. Autorka powołuje się na istotny dla jej działań

artystycznych punkt odniesienia jakim jest figura jedenastościanu skonstruowana przez Janusza Kapustę i znana jako K-dron. Innymi przytoczonymi przykładami są dokonania Mauritiusa C. Eschera i Henryka Stażewskiego. Tak zredagowany *Wstęp* nie zawiera uzasadnienia wyboru tematu, nie określa zakresu pracy, nie wskazuje też stanu badań ani literatury nawiązującej do zagadnienia. Rozdział zatytułowany *Droga artystyczna* przybliży dotychczasowe poszukiwania twórcze Autorki. Wymienia tu rzeźbiarski portret kobiety. Nosi on tytuł *Odbicia* i zrealizowany został w jedenastu wariantach, odlewanych bądź odciskanych z mas ceramicznych w tej samej negatywowej formie gipsowej. Kontrastują z nim trzy cykle modułarne: *Napięte*, *Zależne* i *Powtórzenia*. Pierwszy stanowią układy kwadratowych reliefów, ukształtowanych w sposób umożliwiający osadzanie na ich powierzchni papierowych kartek. Można je odbierać jako kompozycje o charakterze abstrakcyjnym lub wykorzystywać jako swoisty notatnik lub terminarz. Następny cykl to siedem pionowych korpusów utworzonych z nakładanych na siebie sześciątów o urozmaiconych poprzez nacinanie ścianach. Nacięcia są pomyślane jako gniazda do wsuwania w nie fiszek. Ostatni cykl jest wariantem poprzednich propozycji, tym razem bazą pozwalającą na rytmiczne umieszczenie arkusików są trzy płaskie bryły z równoległymi szeregami wgłębień.

W kolejnym rozdziale mamy do czynienia z opisem właściwego projektu, którego celem było rozwiązanie problemu jakim jest: *plastyczne kreowanie przestrzeni wraz z kształtowaniem własności akustycznych pomieszczeń*. Realizacja powstała we współpracy z dr inż. arch. Anną Sygulską jako członkiem zespołu badawczego w ramach pracy naukowo-badawczej na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej w latach 2014-2018. Wyzwanie polegało na pogodzeniu zagadnień estetycznych z wymogami akustyki. Efekt stanowi opracowanie systemu ceramicznych modułów ściennych, które mają poprawić własności akustycznych wnętrz. Określone elementy miały mieć cechy odbijające, rozpraszające i pochłaniające dźwięk, a jednocześnie dawać możliwość harmonijnego łączenia się ze sobą. Moduły mają w założeniu charakter uniwersalny i mogą być zastosowane we wnętrzach różnego rodzaju obiektów (sakralnych, biurowych, w salach koncertowych oraz pomieszczeniach mieszkalnych), ale prace projektowe oparto na badaniach przeprowadzonych w dolnym kościele pw. Chrystusa Króla w Poznaniu. Przygotowany rysunek koncepcyjny posłużył do wykonania prób przestrzennych w małej skali, następnie modeli w docelowej wielkości, a finalnie kopyt wyciętych na frezarce 3D. Ostatecznie zespół zdecydował o wyborze dwunastu kształtek o zróżnicowanej wysokości z uwzględnieniem tzw. przejściówek pozwalających na tworzenie układów kompozycyjnych o urozmaiconych strukturach. Z lektury tekstu dowiadujemy się o zastosowaniu kamionki jako masy ceramicznej służącej do odlewania reliefów. Autorka wskazuje na jej *stabilność*, co jak przypuszczam odnosi się do odporności na deformacje i trwałości materiału. Stwierdza jednocześnie: *Wysokotopliwa masa kamionkowa wybrana została po przeprowadzeniu prób na różnych materiałach ceramicznych z uwagi na jej porowatość, ponieważ materiał ten wykazywał najlepsze parametry podczas symulacji akustycznych*. Niestety nie ujawnia jakie inne masy były poddane eksperymentom, ani jakie były efekty badań. W dalszej części znajdujemy informację o prezentacjach projektu na wystawach indywidualnych i zbiorowych, zilustrowaną fotografiami modeli, form gipsowych, wizualizacjami układów oraz kolejnych ekspozycji prototypów. Autoreferat zamyka krótkie podsumowanie pisane w trzeciej osobie. Brak jest wniosków dotyczących wpływu ewentualnego szklwienia na właściwości akustyczne kształtek. Pozostawienie projektu na etapie prototypów nie pozwala jednoznacznie rozstrzygnąć o pozaestetycznej wartości założenia i bezwzględnej skuteczności zastosowanego rozwiązania w praktyce. Sam autoreferat ogranicza się przede wszystkim do opisu technicznego dzieła. Odnosi się do wcześniejszych dokonań, ale nie stanowi artystycznego credo

Autorki jako twórcy i nie zawiera uzasadnienia przyjęcia takiej a nie innej postawy artystycznej.

Portfolio prezentujące dorobek artystyczny i naukowy zawiera: życiorys, krótkie omówienie, a w zasadzie wymienienie wykonanych prac, wystaw indywidualnych i zbiorowych, ważniejszych realizacji, publikacji i referatów oraz dokumentację fotograficzną obiektów i wydarzeń. W opisie reprodukcji prac nie znalazłem informacji o dacie powstania, technice ani wymiarów poszczególnych kompozycji.

W części poświęconej dorobkowi dydaktycznemu, organizacyjnemu i popularyzatorskiemu zawarte są informacje dotyczące: tematyki zajęć w ramach prowadzonych przedmiotów (praktyki plenerowej, rysunku, rzeźby, architektury wnętrz – teorii i metod badawczych w projektowaniu architektonicznym), zorganizowanych przedsięwzięć, nagród i wyróżnień uzyskanych przez studentów, działalności na rzecz uczelni, działalności popularyzujących naukę i sztukę oraz dokumentację fotograficzną prac i wydarzeń. Także w tym przypadku opisy nie zawierają danych dotyczących techniki, gabarytów ani roku wykonania. W całej dokumentacji nie znalazłem wskazania autora, względnie autorów fotografii.

Wśród zadań realizowanych przez studentów znajdujemy: kopię detalu architektonicznego, modułowe ceramiczne formy naścienne, multiplikacje modułu ceramicznego, systemy wystawiennicze dla Muzeum „Genius Loci”, formy doświetlające wnętrza, mozaiki, transformacje dłoni, transformacje litery oraz witraże. Zakres podejmowanych zagadnień jest szeroki i różnorodny, a efekty interesujące, zwłaszcza w odniesieniu do interpretacji transformacji litery i dłoni, czy mozaiki o motywach zoomorficznych.

Szczegółowa lista działań organizacyjnych dr Klaudii Grygorowicz-Kosakowskiej wykazanych w tej części dokumentacji jest długa, warto przytoczyć z niej następujące zaangażowania:

- ✓ organizacja i kuratorstwo wystawy studentów II roku Architektury PP - „Projekty pomnika – Obóz niemiecki Poznań Główna”, Urząd Miasta, Poznań 2011;
- ✓ współorganizacja wystawy poplenerowej „Forma światła i cienia jako integralny element przestrzeni w kontekście 1000 letnich przeobrażeń Ostrowa Tumskiego”, Rezerwat Archeologiczny „Genius Loci”, Poznań 2013;
- ✓ prelekcja dla studentów z okazji dni Dziewczyn i Strefy Kandydata na Politechnice Poznańskiej - „Alina Szapocznikowa i jej twórczość”, Poznań 2014;
- ✓ organizacja wystawy prac studenckich „System modułów ceramicznych”, Rezerwat Archeologiczny „Genius Loci”, Poznań 2014;
- ✓ współorganizacja wystawy prac studenckich „Między przeszłością a teraźniejszością”, Rezerwat Archeologiczny „Genius Loci”, Poznań 2014;
- ✓ współorganizacja wystawy prac studenckich „Interpretacje - malarstwo, rysunek, grafika, rzeźba” Galeria w Centrum Wykładowym PP, Poznań 2014;
- ✓ współorganizacja konkursu i wystawy studentów Wydziału Architektury na elewacje budynku znajdującego się przy Wydziale Inżynierii i Zarządzania PP na ul. Strzeleckiej, Rezerwat Archeologiczny „Genius Loci”, Poznań 2014;
- ✓ kuratorstwo wystawy prac studenckich „Zobaczyć niewidzialne”, Rezerwat Archeologiczny „Genius Loci”, Poznań 2015;
- ✓ organizacja seminarium i warsztatów z projektowania oraz wykonania Ex librisu, z okazji dni „Dziewczyny na Politechniki”, Centrum Wykładowe PP, Poznań 2015;

- ✓ współorganizacja konkursu na plakat do filmu „Na wieży Babel” w reż. Marii Wróź-Prusiewicz i wystawy pokonkursowej w Kinie Filmoteki Narodowej (partnerstwo w konkursie Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu i Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej, Poznań 2015;
- ✓ organizacja i kuratorstwo wystawy medali i statuetek poświęconych obchodom 1050-lecia Chrztu Polski - prac studentów I i II roku Wydziału Architektury „Pokolenie 966 oczami współczesnych”, Rezerwat Archeologiczny „Genius loci”, Poznań 2016;
- ✓ wykonanie ze studentami z koła naukowego Dedal dwunastu replik wczesnośredniowiecznych palatiów w ramach projektu realizowanego we współpracy z Muzeum Archeologicznym w Poznaniu. Efekty zaprezentowano na wystawie „Archeologiczne tajemnice palatium i katedry poznańskiego Ostrowa związanej z obchodami jubileuszu 1050-lecia chrztu Polski, objętej honorowym patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy, Pałac Górków 2016;
- ✓ wykonanie ze studentami repliki wczesnośredniowiecznej Katedry Poznańskiej prezentowanej na ekspozycji stałej w podziemiach Katedry na Ostrowie Tumskim, Poznań 2017;
- ✓ wykonanie ze studentami II roku papierowych form przestrzennych wykorzystanych w ramach promocji Wydziału Architektury podczas Dnia Dziewczyn i Dni Otwartych oraz Targów Edukacyjnych, Poznań 2017;
- ✓ ceramiczne działania plenerowe zorganizowane dla studentów i pracowników Architektury PP oraz UAP - „Twórczy ogień”, Kamińsko 2018;
- ✓ współorganizacja wystawy „Pejzaż politechniczny”, podsumowującej plenery studentów organizowane w latach 2016-2018, Przestrzenie Centrum Wykładowego PP, Poznań 2019.

Wśród wymienionych działań popularyzujących naukę i sztukę znajdujemy informacje o licznych warsztatach dla dzieci i młodzieży, prelekcjach oraz zorganizowaniu pracowni ceramiki dla Zespołu Szkół Specjalnych nr 103 oraz dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pałacu Jankowice w Gminie Tarnowo Podgórne w latach 2018/2019.

KONKLUZJA:

Potencjał twórczy dr Klaudii Grygorowicz-Kosakowskiej wydaje się wysoki, świadczą o nim chociażby trzy grupy abstrakcyjnych kompozycji przestrzennych zatytułowanych: *Napięte*, *Zależne* i *Powtórzenia*. Wiarygodność Autorki podważa łączenie ich z wymienionymi w dorobku realizacjami o zupełnie innym charakterze i wyrazie plastycznym. Mam tu na myśli realistyczne, konwencjonalnie potraktowane popiersie 1. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, stanowiące jego pomnik w Kleczewie, czy w zasadzie pozbawioną wyrazu płaskorzeźbę, przedstawiającą portret prof. Władysława Czarneckiego, umieszczoną przed salą jego imienia w Centrum Wykładowym Politechniki Poznańskiej. Nie przekonuje mnie też schematycznie potraktowana bryła ceramicznej statuetki *Mercuriusa* wykonanej dla Ambasady RP w Sztokholmie. Na tym niejednorodnym stylistycznie i ideowo tle, opracowanie systemu kształtek rozstrzygających o akustyce wnętrza, wskazane jako dzieło habilitacyjne, wypada dobrze. Warto podkreślić, że podjęte zadanie było ambitne i z pewnością niełatwe. Przedstawione założenie można uznać za w pełni autorskie i jako takie za nowatorskie. Ostateczna weryfikacja projektu w odniesieniu do właściwości akustycznych wymagałaby instalacji w konkretnej przestrzeni, ale zakładam, że współautorstwo specjalisty gwarantuje poprawność rozwiązania. Wizualna strona układu modułów jest interesująca. Opis teoretyczny dzieła jest dość lakoniczny i niewiele mówi o drodze projektowej. Tak jak podkreślałem wcześniej, autoreferat nie stanowi dogłębnej autoanalizy dotychczasowych działań, ani manifestu artystycznego Autorki, tym niemniej przybliża i dokumentuje przedstawiany projekt w sposób dostateczny.

Aktywność wystawiennicza jest stosunkowo wysoka, ale nazbyt często mamy do czynienia z prezentacją tych samych obiektów podczas różnych przedsięwzięć i trudno mówić w tej sytuacji o kolejnych pierwszych upublicznieniach dokonań. Znacznie lepiej wypada dr Klaudia Grygorowicz-Kosakowska jako dydaktyk. Urozmaicone tematycznie prace jej studentów reprezentują wysoki poziom, zarówno pod względem formalnym jak i warsztatowym. Jako imponujące oceniam też jej zaangażowanie w różnorodną działalność organizacyjną i przedsięwzięcia promujące uczelnię, z którą jest związana oraz propagujące sztukę w ogóle. To wszystko pozwala mi stwierdzić, że pomimo uwag wyrażonych w recenzji, dzieło habilitacyjne Pani dr Klaudii Grygorowicz mieści się w kryteriach określonych w ustawie z dnia 14. 03. 2003 r. o stopniach naukowych i tytule oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki i jestem skłonny poprzeć wnioszek o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego.

Wrocław, 2019-11-24